

Педагошката наука секогаш се занимавала со прашањата за образовната и воспитната компонента од учењето и поучувањето. Со години наназад педагогијата се обидувала да даде одговор на многубројни прашања во однос на видовите образование и воспитание, дефинирање на основните поими и нивно структурирање и димензионирање. Современата педагошка наука се обидува да одговори на истите тие прашања, погледнато од друг агол на гледање, со користење на нова „подновена“ терминологија, посовремени и имплицитни и експлицитни теориски толкувања, но и емпириски пристапи со кои педагошката наука ќе го следи современиот развој на науките, развојот на општеството, но со свои предлози и решенија, и ќе придонесува до забрзување на тој развој, димензионирање и канализирање на насоките на тој развој и креирање на поединци кои со успех ќе го водат тој развој.

Во оваа докторска дисертација се зафативме со проучување на прашања кои, иако актуелни, поради сложеноста и комплицираноста условени од самата нивна природа, но и контекстот кој ги обременува, досега на овие простори, а би се осудиле да кажеме и пошироко, не се третираа. Имено, станува збор за креативен спој на два носечки поими во трудот, рефлексивен наставник и социјални компетенции кои, и во однос на нивното значење и во однос на нивната суштина, претставуваат јазична и суштинска иновација. Истовремено спојот на овие два поими, кој се обидовме и го направивме во овој труд, претставува синоним за уникатно и оригинално решение за многубројни современи пристапи во педагошките науки, кои за секој наставник ќе претставуваат водилка во своето работење.

Рефлексивноста на наставникот и неговата рефлексивна практика ја разгледувавме како суштина која се применува од дел од наставниците, додека за други тоа претставува непознаница и/или нешто за кое слушнале, но не е дојдено времето за тоа.

Социјалните компетенции на учениците ги претставивме низ појавни облици и форми блиски на наставниците и учениците, но и на начин кој провоцира аналитички пристап од секој наставник при димензионирањето на социјалниот развој на учениците.

Во теорискиот дел од трудот се поместени теориски аспекти на поимите рефлексивна практика, рефлексивен наставник, социјални компетенции, социјални компетенции на учениците, афективни цели на наставата и сл.

Во методологијата на истражување се наведени методолошките претпоставки за реализација на истражувањето во чија средина е предметот на истражување кој гласи *Испитување на односот на рефлексивниот наставник кон социјалните компетенции на учениците*. Посебно во фокусот на нашето истражување беше проверката на општата хипотеза: *Рефлексивниот наставник има позитивен и проактивен однос кон развојот на социјалните компетенции на учениците*.

Емпирискиот дел од истражувањето на оригинален начин со провокативно создавање на стратуми од помалку рефлексивни и повеќе рефлексивни наставници се обидовме да ја испитаме општата хипотеза и соодветно на неа посебните и поединечните хипотези. За таа цел покрај аспектите на социјалните компетенции на учениците, проучивме и одредени влијанија на користењето на дидактичките елементи од поучувањето врз развојот на социјалните компетенции на учениците во основните и средните училишта.

Добиените резултати и заклучоците кои произлегоа врз основа на истите не убедија дека рефлексивноста заслужува поголем простор, време и место во работата на наставниците, посебно кога во фокусот на наставниците е развојот на социјалните компетенции на учениците.